

Теми та плани практичних занять із «Зарубіжної літератури (Античність. Середньовіччя)»

Тема № 1: «Міф і міфологія в античній спадщині»

План практичного заняття

1. Визначення понять: антична культура, міфологія, міф.
2. Специфіка міфологічної свідомості.
3. Періодизація та класифікація міфів.
4. Міфи про створення світу.
5. Міфи про олімпійських богів.
6. Зміна класів міфів як відображення змін у свідомості людини.
7. Міфи про героїв.
8. Грецькі та римські імена олімпійських богів та їхні функції.

Рекомендована література

1. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2002. 448 с.
URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Nikolai_Kun/Lehendy_i_mify_starodavnoi_Hr_etsii_vyd_2008.pdf.
2. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с. (с. 11–24)
3. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с. (с. 33–43, 488–491;) URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
4. Підлісна Г. Н. Антична література: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1992. 255 с. (с. 21–34)
5. Гальчук О. Антична література: навч. пос. для студентів. Київ: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с. (с. 10–33) URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
6. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. (с. 25–46)
URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf
7. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с. (с. 7–18, 21–23)
8. Москаленко М. Н. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису). *Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років*: матеріали до курсу „Історія перекладу”: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. (с. 16–26)
9. Тахо-Годи А. А. Греческая мифология. – М.: Искусство, 1989.
10. Словник античної міфології / відпов. ред. А. О. Білецький. 2-ге вид. Київ: Наук. думка, 1989. 240 с.
11. Мифологический словарь / гл. ред. Е. М. Мелетинский. Москва: Сов. энциклопедия, 1991. 736 с.

Тема № 2: «Іліада» Гомера

План практичного заняття

1. Гомерівське питання.
2. Епічний стиль.
3. «Іліада» Гомера:
 - жанрові параметри твору;
 - система образів, образи-персонажі (Ахілл, Агамемнон, Гектор, Паріс);
 - поетична техніка епосу у творі;
 - етична і естетична авторська концепція.

Рекомендована література

1. Гомер. Іліада / пер. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1978. 431 с. (Див. також URL: http://www.ae-lib.org.ua/texts/homer_iliad_ua.htm/)
2. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / упор. Т. В. Михед Т. В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. (с. 70–100) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhed_Tetiana/Antychna_literatura_Hretsia_Rym_Khrestomatia.pdf
3. Антична література. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. (с. 51–80) URL: http://chtvyo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_starohrets_koi_ta_rymskoi_khudozhnoi_literatury/
4. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с. (с. 30–59)
5. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с. (с. 44–96) URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
6. Підлісна Г. Н. Антична література: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1992. 255 с. (с. 34–61)
7. Гальчук О. Антична література: навч. пос. для студентів. Київ: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с. (с. 33–43, 48–60) URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
8. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. (с. 48–63) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf
9. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с. (с. 24–34)
10. Москаленко М. Н. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису). *Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років*: матеріали до курсу „Історія перекладу”: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. (с. 26–37)
11. Лосев А. Ф. Гомер. Москва: Молодая гвардия, 2006. 400 с. URL: https://platon.net/load/knigi_po_filosofii_istorija_antichnaja/losev_a_f_gomer/7-1-0-2309

12. Шанин Ю. В. Олимпийские игры и поэзия эллинов: Гомер и классическая лирика VIII-V вв. до н. э. Киев: Вища школа: Изд-во при Киевском ун-те, 1980. 183 с.

Тема № 3: «Феномен грецької трагедії»

План практичного заняття

1. Античний грецький театр:
 - виникнення і формування;
 - будова;
 - роль у житті греків – основні версії походження;
 - структура;
 - домінуючі конфлікти;
 - основні формально-змістові характеристики.
2. Творчість Есхіла: загальна характеристика; основний конфлікт, зображення „влади” і „підлеглих” у трагедії „Прометей закутий”.
3. Еволюція грецької трагедії, театральні нововведення Есхіла, Софокла, Евріпіда.
4. Творчість Софокла, фіванський цикл міфів в інтерпретації Софокла, основний конфлікт і його реалізація в трагедії „Антигона”.
9. Жіночі образи в творчості Евріпіда (трагедії „Алкеста”, „Іпполіт”, „Іфігенія в Авліді”), психологічна трагедія Евріпіда „Медея” (конфлікт варварства і цивілізації, еволюція глядацьких симпатій у ставленні до образів Ясона та Медеї).

Рекомендована література

1. Давньогрецька трагедія: збірник [„Прометей закутий” Есхіла. „Цар Едіп” і „Антигона” Софокла. „Медея” Евріпіда] / пер. із старогрецької Б. Тена. Київ: Дніпро, 1981. 232 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Euripides/Davnohretska_trahediia_zbirka/
2. Софокл. Трагедії / пер. з давньогрецької А. Содомори та Б. Тена. Київ: Дніпро, 1989. 303 с.
3. Есхіл. Трагедії / Переклади з давньогрецької А. Содомори та Бориса Тена. — К.: Дніпро, 1990. — 320 с.
4. Евріпід. Трагедії / Переклади з давньогрецької А. Содомори та Б. Тена. Київ: Основи, 1993. 448 с.
5. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / упор. Т. В. Михед Т. В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. (с. 146–244) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhed_Tetiana/Antychna_literatura_Hretsia_Rym_Khrestomatia.pdf
6. Антична література. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. (с. 139–220) URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_starohrets_koi_ta_rymskoi_khudozhnoi_literatury/
7. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с. (с. 89–148)

8. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с. (с. 196–329) URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
9. Підлісна Г. Н. Антична література: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1992. 255 с. (с. 106–152)
10. Гальчук О. Антична література: навч. пос. для студентів. Київ: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с. (с. 76–116) URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
11. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. (с. 117–139) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf
12. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с. (с. 50–64)
13. Москаленко М. Н. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису). *Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років*: матеріали до курсу „Історія перекладу”: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. (с. 48–65)
14. Гаспаров М. Л. Древнегреческая хоровая лирика. Поэзия Пиндара. Поэт и поэзия в римской культуре. Катулл, или изобретатель чувства. Вергилий, или поэт будущего. Гораций, или золото середины. Овидий, или наука доброты. Овидий в изгнании. Басни Эзопа. Две традиции в легенде об Эзопе. Федр и Бабрий. Древнегреческая эпиграмма. Сюжетосложение греческой трагедии. Топика и композиция гимнов Горация. *Гаспаров М. Л. Избр. труды*. Москва: Языки русской культуры, 1997. Том I: О поэтах. С. 9–316. (с. 449–482) URL: https://www.studmed.ru/download/gasparov-ml-izbrannye-trudy-tom-i-o-poetah_461aa32da33.html
15. Аникст А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга. История учений о драме. Москва: Наука, 1967. 458 с. (с. 10–55) URL: http://krispen.ru/knigi/anikst_04.pdf

Тема № 4: «Класична римська література періоду принципату»

План практичного заняття

1. Загальна характеристика.
2. Життєвий і творчий шлях Публія Вергілія Марона (переосмислення досвіду грецької «пастушої» поезії в „Буколіках”, дидактична поема про сільське господарство „Георгіки”).
3. Героїчна поема «Енеїда» (особливості державної епопеї, політичне та літературне завдання твору, алюзії гомерівських поем, психологізм героїв і жанрово-стильові особливості).

Рекомендована література

1. Вергілій Публій Марон Енеїда: в 12-ти кн. / за ред. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1972. 355 с.
2. Вергілій. Буколіки. Георгіки. Малі поеми / пер. з латин. А. Содомора. Львів:

- Літопис, 2011. 404 с.
3. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / упор. Т. В. Михед Т. В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. (с. 564–736) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhed_Tetiana/Antychna_literatura_Hretsia_Rym_Khrestomatia.pdf
 4. Антична література. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. (с. 347–374) URL: http://chtvyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_starohr_etskoi_ta_rymskoi_khudozhnoi_literatury/
 5. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах: хрестоматія / укладач В. Маслюк. Львів: Світ, 2000. 328 с. (с. 42–89) URL: https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=006160657761191371622:jo1pcughbf8&q=http://chtvyvo.org.ua/authors/Masliuk_Vitalii/Davnia_rymska_poeziia_v_ukrainskykh_perekladakh_i_perespivakh_Khrestomatia.doc&sa=U&ved=2ahUKewjg2tuimNrlAhWhxIsKHX2jBDY4ChAWMAB6BAgCEAE&usg=AOvVaw2TaPTZbe-QuMSwEMkGMX4Q
 6. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с. (с. 295–317)
 7. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с. (с. 562–612) URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
 8. Підлісна Г. Н. Антична література: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1992. 255 с. (с. 352–367)
 9. Гальчук О. Антична література: навч. пос. для студентів. Київ: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с. (с. 207–218) URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
 10. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. (с. 96–104) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf
 11. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с. (с. 75–80)
 12. Москаленко М. Н. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису). *Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років*: матеріали до курсу „Історія перекладу”: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. (с. 87–91, 109)

Тема № 5: «Творчість Публія Овідія Назона»

План практичного заняття

1. Періодизація творчості.
2. Естетико-літературне новаторство (поєми „Наука кохання”, „Героїди”, „Ліки від кохання”).
3. Історико-літературне та філософське значення поеми „Метаморфози”.

Рекомендована література

1. Овідій Публій Назон. *Метаморфози* / пер. з латин. А. О. Содомора. Харків: Фоліо, 2008. 380 с.
2. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій. *Римська елегія* / пер. з латин. А. Содомора. Львів: Літопис, 2009. 578 с.
3. *Римська елегія*. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій / з латин. пер. А. Содомора; передм. Нікола Франко Баллоні; передм. та комент. А. Содомори. Львів: Літопис, 2009. 577 с.
4. *Антична література*. Греція. Рим. Хрестоматія / упор. Т. В. Михед Т. В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. (с. 796–847) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhed_Tetiana/Antychna_literatura_Hretsia_Rym_Khrestomatia.pdf
5. *Антична література*. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. (с. 399–433) URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_staro_hretskoi_ta_rymskoi_khudozhnoi_literatury/
6. *Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах: хрестоматія* / укладач В. Маслюк. Львів: Світ, 2000. 328 с. (с. 157–218) URL: https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=006160657761191371622:jo1pcughbf8&q=http://chtyvo.org.ua/authors/Masliuk_Vitalii/Davnia_rymska_poeziia_v_ukrainskykh_perekladakh_i_perespivakh_Khrestomatia.doc&sa=U&ved=2ahUKEWjg2tuimNrlAhWhxIsKHX2jBDY4ChAWMA6BAgCEAE&usg=AOvVaw2TaPTZbe-QuMSwEMkGMX4Q
7. *Антична література* / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с. (с. 337–352)
8. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. *Антична література*. Київ: Либідь, 2001. 718 с. (с. 652–673) URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
9. Підлісна Г. Н. *Антична література: навч. посібник*. Київ: Вища шк., 1992. 255 с. (с. 390–398)
10. Гальчук О. *Антична література: навч. пос. для студентів*. Київ: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с. (с. 223–231) URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
11. *Античний театр: навч. посібник*. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. (с. 107–116) URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf
12. Шалагінов Б. Б. *Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.* Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с. (с. 85–89)
13. Москаленко М. Н. *Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису)*. Коломієць Л. В. *Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років: матеріали до курсу „Історія перекладу”*: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. (с. 95–101)
14. Гаспаров М. Л. *Древнегреческая хоровая лирика. Пoesия Пиндара. Поэт и поэзия в римской культуре. Катулл, или изобретатель чувства. Вергилий, или поэт будущего. Гораций, или золото середины. Овидий, или наука доброты. Овидий в изгнании. Басни Эзопа. Две традиции в легенде об Эзопе. Федр и Бабрий. Древнегреческая эпиграмма. Сюжетосложение*

греческой трагедии. Топика и композиция гимнов Горация. *Гаспаров М. Л. Избр. труды*. Москва: Языки русской культуры, 1997. Том I: О поэтах. (с. 165–227). URL: https://www.studmed.ru/download/gasparov-ml-izbrannye-trudy-tom-i-o-poetah_461aa32da33.html